

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

B 702

Pravila
okrajnih Kmečkih Zvez
in
Jugoslovanske
Kmečke Zveze

B 702

4. II. 49. / 2113

Program Kmečkih Zvez.

I.

Namen Jugoslovanske Kmečke Zveze je, da ustvari vse pogoje za ohranitev in razvoj gospodarsko krepkega, krščansko mislečega kmečkega stanu.

II.

V ta namen bo organizirala kmete v veliki stanovsko-politični organizaciji, ki bo svoje člane politično in gospodarsko vežbala, pretresavala kmečke potrebe in poglobljala smisel za združno samopomoč. V Kmečki Zvezi organizirani kmetje bodo v postavodajalnih in stanovskih zborih enotno zastopali svoje koristi.

III.

Trudila se bo, da država

1. vpelje, kakor je to že pri nekaterih drugih stanovih izvedeno, stanovska zastopstva v kmetskih zbornicah; naloga teh kmetskih zbornic bo, staviti predloge na postavodajalne zборе in urade, izrekati mnenje o vseh vladnih ali drugih predlogih za postavodajalne zборе;

2. vse stvarno pravo premeni, posebno, da se zakonitim potom a) ustanove stalni domovi, b) zemlja pravično razdeli, c) onemogoči špekulacija z zemljo;

3. uredi svojo carinsko in tarifno politiko tako, da varuje kmečke koristi;

4. skrbi za vsestransko strokovno kmetijsko izobrazbo kmečkega stanu s primerno reformo ljudske šole, s poučnimi gospodarskimi in gospodinjskimi tečaji, da ustanovi več strokovnih kmečkih in gospodinjskih šol;

5. podpira produkcijo umetnih gnojil na združni podlagi;

6. kmetijskim produktivnim zadrugam zagotovi dobavljanje kmetijskih pridelkov za javna podjetja in vojaštvo;

7. vojaštvo do skrajne meje omeji in prikroji kmečkim potrebam;

8. poskrbi v vseh kmečkih okrajih za državne zdravnike in živinozdravnike, ki naj bodo revnejšim slojem brezplačno na razpolago; pristojbine naj se znižajo;

9. vpelje splošno starostno, nezgodno zavarovanje, bolniško bodi kmečkim razmeram primerno.

Pravila okrajnih Kmečkih Zvez.

§ 1.

Ime, okoliš in sedež društva.

Društvo se imenuje..... razteza svoj delokrog..... in ima svoj sedež v

§ 2.

Razmerje do Jugoslovanske Kmečke Zveze.

Društvo je včlanjeno v Jugoslovanski Kmečki Zvezi, deluje v smislu njenega programa in njenih navodil in prispeva v njen zaklad po ključu, ki ga določi občni zbor Jugoslovanske Kmečke Zveze.

§ 3.

Društveni namen.

Namen društva je:

1. zburjanje in krepljenje stanovske zavesti kmečkega stanu in njegova združitev v trdno politično stanovsko organizacijo;
2. razširjanje in poglobljanje strokovne izobrazbe;

3. organizacija gospodarske samopomoči;

4. ustavni boj za politične pravice in gospodarsko blagostanje kmečkega stanu.

§ 4.

Sredstva.

V dosego svojega namena uporablja društvo vsa zakonito uporabna sredstva. Zato v sporazumu, oziroma potom osrednje organizacije vseh Kmečkih Zvez:

1. poučuje s predavanji in tečaji, časopisjem in drugimi tiskovinami kmečko ljudstvo o njihovih koristih in pravicah in širi med njimi politično in strokovno naobrazbo;

2. skrbi za vsestransko strokovno kmetijsko izobrazbo kmečkega stanu s primerno reformo ljudske šole, s poučnimi gospodarskimi in gospodinjskimi tečaji, da ustanovi več strokovnih kmečkih in gospodinjskih šol;

3. vpliva na obstoječe kršč. izobraževalne organizacije, da se ozirajo pri svojem delovanju na potrebo kmečkega stanu in kjer takih organizacij ni, da se ustanovijo;

4. vodi volilni boj za vse javne zastope;

5. snuje po občinah ali župnijah podružnice Kmečke Zveze s samostojnimi odbori;

6. deluje na to, da se v njenem okraju ustanove potrebne zadruge.

§ 5.

Članstvo.

Član društva lahko postane vsak jugoslovanski državljan moškega ali ženskega spola, ki je dopolnil 21 let, stanuje v okolici Kmečke Zveze, pripada sam kmečkemu stanu, se bavi s kmečkim delom ali pa želi za prospeh kmečkega stanu delovati. Kdor želi pristopiti društvu, se javi društvenemu odboru, ki sklepa o sprejemu ali odklonitvi, ne da bi mu bilo treba naznaniti razlogov za svoj sklep.

Člane, ki nasprotujejo po mnenju odbora društvenim smotrom, kršé stanovsko edinost ali ne izpolnjujejo članskih dolžnosti, sme društveni odbor izključiti, ne da bi mu bilo treba naznaniti svojih razlogov.

§ 6.

Društveni sklad.

Gmotna sredstva se zbirajo:

- a) iz rednih prispevkov društvenih članov;
- b) iz dohodkov društvenih tiskovin;
- c) daril in volil.

§ 7.

Pravice društvenikov.

Pravice društvenikov so:

- a) udeleževati se društvenih zborovanj, glasovati, voliti in voljen biti;

b) zahtevati od društva pojasnil in navetov, naznanjati svoje želje in nazore o stanovskih zadevah.

Glasovati imajo pravico samo oni člani, ki so za dotično poslovno leto že plačali članarino.

§ 8.

Dolžnosti društvenikov.

Dolžnosti društvenikov so:

1. pospeševati in podpirati po svojih močeh društvene namene;
2. vpoštevati sklepe občnega zbora, odbora in odredbe društvenega vodstva;
3. varovati stanovsko edinost, slogo in vzajemnost v obrambo kmečkih koristi in pravic;
4. udeleževati se shodov in drugih prireditev sorodnih organizacij;
5. redno plačevati članarino.

§ 9.

Članarina.

Članarina znaša na leto 1 krono in se vplača takoj pri vstopu za dotično leto, za vsako naslednje leto najpozneje do 31. januarja.

§ 10.

Vodstvo društva.

Društvo vodi načelnik, če je ta zadržan, njegov namestnik, oziroma najstarejši odbornik.

Načelnik zastopa društvo na zunaj in opravlja kot izvrševalni organ društva vse tekoče posle. Načelnik, ki ga izvoli občni zbor za dobo enega leta, posluje do izvolitve prihodnjega načelnika.

§ 11.

Društveni odbor.

Društveni odbor sestoji iz 4—10 članov, ki jih izvoli občni zbor za dobo enega leta. Če kak odbornik med poslovno dobo umrje ali se iz kateregakoli vzroka odpove ali izključi, sme odbor poklicati na njegovo mesto do prihodnjega občnega zbora drugega društvenika.

Odbor voli iz svoje srede načelnikovega namestnika, blagajnika in tajnika. Odbor sklepa v sejah o vseh društvenih zadevah, ki niso pridržane občnemu zboru, z nadpolovično večino, pri enakem številu glasov odločuje predsednik.

Redne odborove seje sklicuje načelnik ali njegov namestnik najmanj šestkrat na leto; izredne pa po potrebi, oziroma kadar jih s pismeno vlogo in dnevnim redom zahtevajo štirje odborniki.

Odbor je sklepčen, če so navzoči vsaj trije in ne manj kot polovica članov.

§ 12.

Podružnice.

Odbor skrbi, da se po občinah ali župnijah ustanove podružnice Kmečke Zveze

s samostojnimi odbori. Namen teh podružnic je podrobna organizacija kmečkega stanu in popolnejša izpeljava programa Kmečke Zveze. Poslovanje podružnic urejuje poslovnik, katerega določi društveni odbor.

§ 13.

Občni zbor.

Občni zbor se vrši redno vsako leto enkrat. Izredni občni zbor pa, kadar se odboru ali načelniku zdi umestno, ali če to zahteva od načelnika vsaj petina društvenikov s pismeno vlogo in mu obenem naznani predmet, o katerem naj se razpravlja in ki spada v delokrog občnega zbora.

Čas, kraj in dnevni red občnega zbora določi redno odbor, izjemno pa načelnik, kadar iz lastnega nagiba skliče izredni občni zbor.

Povabilo na občni zbor z dnevnim redom vred je razglasiti vsaj osem dni poprej v društvenem glasilu.

Samostojne predloge morajo člani vsaj tri dni pred občnim zborom javiti odboru. Občni zbor pa lahko sklene, da se kak predlog kot nujen stavi šele na občnem zboru.

§ 14.

V delokrog občnega zbora spada:

- a) volitev društvenega načelnika;
- b) volitev društvenega odbora;

- c) volitev dveh pregledovalcev računov;
- č) izprememba društvenih pravil;
- d) sklepanje o razhodu društva;
- e) imenovanje častnih članov;
- f) določitev poslovnika in navodil za odbor in podružnice.

§ 15.

Občni zbor sklepa veljavno, ako je navzočih vsaj dvajset društvenikov. Sklepa in voli se z nadpolovično večino glasov navzočih društvenikov.

Izprememba pravil ali razhod društva se sme skleniti samo z dvetretjinsko večino in le tedaj, če je navzoča vsaj polovica društvenikov.

Občnemu zboru predseduje načelnik, če je pa ta zadržan, si izvoli občni zbor predsednika.

§ 16.

Društveni shodi.

Na društvenih shodih, ki jih prireja društvo v svojem okolišu, predseduje načelnik; ako ta ni navzoč, podnačelnik ali v to poverjeni društvenik.

§ 17.

Pravnoobvezne listine.

Pravnoobvezne listine društva podpiseta skupno načelnik in en odbornik,

§ 18.

Prepiri.

Društvene prepire razsoja neprizivno občni zbor, ki lahko voli v ta namen razsodišče, sestojече iz dveh zastopnikov vsake stranke, ki si volita za predsednika petega člana. Razsodišče sklepa neprizivno z večino glasov in odločevalno pravico predsednikovo.

§ 19.

Razglasi.

Vsi društveni razglasi so pravnovejavni, ako so objavljeni v društvenem glasilu, ki ga določi Jugoslovanska Kmečka Zveza.

§ 20.

Razhod društva.

Ako se društvo razide prostovoljno ali vsled oblastvenega razpusta, pripade premoženje osrednji Jugoslovanski Kmečki Zvezi.

§ 21.

Prehodna določila.

Društvo je ustanovljeno, kadar pristopi 20 društvenikov. Pristop je priglasiti pri ustanovnem odboru, ki sprejema člane po svoji previdnosti. Kakor hitro je sprejetih 20 društvenikov, skliče ustanovni odbor prvi občni zbor, ki voli načelnika in odbor. S tem preneha delovanje ustanovnega odbora.

Pravila

Jugoslovanske Kmečke Zveze.

§ 1.

Ime in sedež društva.

Društvo se imenuje Jugoslovanska Kmečka Zveza in je osrednja organizacija Kmečkih Zvez po okrajih. Svoj sedež ima v Ljubljani.

§ 2.

Društveni namen.

Namen društva je:

- a) voditi ustavni boj za politične pravice in gospodarsko blagostanje kmečkega stanu;
- b) vzbujati, razširjati in poglobljati stanovsko zavest med kmeti.

§ 3.

Sredstva.

V dosego svojega namena uporablja društvo primerna, zakonito dovoljena sredstva.

Osobito se Zveza udeležuje volilnih bojev v vse javne zastope, prireja v ta namen volilne shode in zastavlja vse svoje moči, da se pri teh volitvah varujejo pravice in koristi kmečkega stanu v smislu Zvezinega programa.

Zveza vpliva na sklepe zakonodajnih in samoupravnih zastopov s tem, da se obrača nanje in do posameznih članov s prošnjami in spomenicami, jim razlaga želje in potrebe kmečkega stanu, ter izreka javno svoje zaupanje ali nezaupanje ljudskim zastopnikom ali drugim javnosti odgovornim činiteljem.

Društvo podučuje ustno in pismeno, po shodih in časopisih, zlasti svojem glasilu, lepakih, brošurah in knjigah kmete o njihovih pravicah in koristih, razkriva rane kmečkega stanu in pobija vse, kar utegne biti v škodo kmečkemu stanu.

Zveza vodi osrednjo pisarno, ki nudi članom okrajnih Kmečkih Zvez strokovne, gospodarske, pravne in organizatorične nasvete, posreduje zanje z vlogami in osebno pri različnih uradih in pisarnah.

§ 4.

Članstvo.

Članice društva so okrajne Kmečke Zveze.

§ 5.

Člani, ki po mnenju odbora nasprotujejo društvenim smotrom, kršijo stanovsko

edinost ali ne izpolnjujejo članskih dolžnosti, se smejo s sklepom društvenega odbora izključiti.

§ 6.

Društveni sklad.

Društveni stroški se pokrivajo iz društvenega sklada. Zvezin sklad se snuje:

- a) iz rednih prispevkov včlanjenih društev;
- b) iz dohodkov društvenih tiskovin in naprav;
- c) iz prostovoljnih doneskov in volil.

§ 7.

Pravice včlanjenih društev so:

- a) udeležujejo se po svojih odposlancih občnih zborov, na katerih imajo pravico z odločujočim glasom sklepati o vseh občnemu zboru pridržanih opravilih. Odborniki okrajnih Kmečkih Zvez so obenem odposlanci za občni zbor, če občni zbor okrajnih Kmečkih Zvez ne izvoli drugih odposlancev mesto njih;
- b) naznanjajo osrednji Kmečki Zvezi želje in nazore, ki se tičejo Zveze in njenih smotrov;
- c) dobivajo pojasnila o stanovskih zadevah in pravne svete.

§ 8.

Dolžnosti včlanjenih društev so:

- a) pospeševati in podpirati po svojih močeh društvene namene;
- b) ravnati se po sklepih občnega zbora, odbora in odredbah Zvezinega vodstva;
- c) varovati stanovsko edinost, slogo in vzajemnost v obrambo kmečkih pravic in koristi;
- č) redno plačevati prispevek v Zvezin sklad. Višino prispevkov določi občni zbor Jugoslovanske Kmečke Zveze.

§ 9.

Načelnik.

Društvo vodi Zvezin načelnik ali, če je ta zadržan, njegovi namestniki. Če so načelnik in njegovi namestniki zadržani, preide Zvezino vodstvo v roke najstarejšega odbornika. Načelnik, odnosno njegov namestnik, zastopa Zvezo na zunaj, sprejema vse za Zvezo namenjene dopise, predseduje Zvezinim shodom, odborovim sejam in opravlja sploh vse Zvezine tekoče posle.

Načelnik je izvršilni organ Zveze in se mora pri vodstvu Zvezinih zadev držati sklepov odbora ter Zvezinih občnih zborov. Za svoje poslovanje je odgovoren v prvi vrsti odboru in končno občnemu zboru. Zvezinega načelnika izvoli občni zbor

za eno leto. Dokler se ne izvoli nov načelnik, posluje prejšnji. Poslovna doba namestnikov načelnika, ki jih izvoli odbor, preneha s poslovno dobo odbora, ki jih izvoli.

§ 10.

Odbor.

Zvezin odbor sestoji iz 12 članov in 12 namestnikov, ki jih izvoli občni zbor iz vrste društvenikov. Poslovna doba odbora je eno leto. Dokler se ne izvoli nov odbor, posluje prejšnji. Če med poslovno dobo kak odbornik umrje ali iz kateregakoli vzroka izstopi, sme odbor na njegovo mesto poklicati kakega drugega društvenika, kojega mandat pa traja le do prihodnjega občnega zbora.

Odbor izvoli Zvezinemu načelniku tri namestnike, potem blagajnika in tajnika in njuna namestnika. Odbor določa sam svoj opravični red in imenuje poverjenike v raznih krajih društvenega okoliša. Odbor sklepa veljavno z nadpolovično večino glasov. Pri enakem številu glasov odločuje načelnik. Odbor se shaja na povabilo načelnika in je sklepčen ob navzočnosti načelnika in še 4 članov. Če zahtevajo štirje odborniki sejo, jo mora sklicati načelnik oziroma njegov namestnik v 14 dneh.

§ 11.

V delokrog vodstva spada posvetovanje in sklepanje o vseh važnejših zade-

vah društva, v kolikor niso pridržane občnemu zboru, posebno vprašanja organizacije, agitacije, reševanje sporov načelne važnosti, tolmačenje pravilnika in sklepov Jugoslovanske Kmečke Zveze.

Seje vodstva sklicuje načelnik po potrebi, a vsaj dvakrat na leto.

Seje so sklepčne, če je navzoča vsaj ena tretjina članov, ki sklepajo z nadpolovično večino glasov; če je število glasov enako, odločuje načelnik.

Ako zahteva 15 članov vodstva v posebni od vseh podpisani vlogi, da se skliče izredna seja vodstva s točno označenim dnevnim redom, jo mora sklicati načelnik tekom enega meseca.

§ 12.

Občni zbor.

Občni zbor se skliče redno vsako leto enkrat.

Izredni občni zbor se skliče, kadar se odboru ali Zvezinemu načelniku zdi umestno, ali če to zahteva od načelnika vsaj tretjina včlanjenih društev v pismeni vlogi in naznani predmet, o katerem naj se razpravlja in ki spada v delokrog občnega zbora.

Čas, kraj in dnevni red občnega zbora določi redno odbor, izjemno pa načelnik, kadar iz lastnega nagiba skliče izredni občni zbor. Povabila na občni zbor z dnevnim redom vred je razglasiti vsaj 14 dni poprej v društvenem glasilu.

V delokrog občnega zbora spada:

- a) volitev društvenega načelnika;
- b) volitev društvenega odbora;
- c) volitev dveh pregledovalcev računov;
- č) izprememba pravil;
- d) sklepanje o razhodu društva;
- e) določitev društvenega glasila;
- f) imenovanje častnih članov;
- g) določitev obveznih navodil za poslovanje odbora in vodstva;
- h) določitev prispevkov članic.

§ 13.

Občnega zbora se smejo udeležiti odposlanci včlanjenih društev. Sklepa in voli se z nadpolovično večino glasov navzočih odposlancev. Za veljaven sklep o izpremembi pravil ali o razhodu društva je treba dvetretjinske večine navzočih.

§ 14.

Občni zbor sklepa veljavno, ako je zastopana vsaj tretjina včlanjenih društev, o izpremembi pravil in o razhodu društva pa le, če sta zastopani dve tretjini včlanjenih društev. Občnemu zboru predseduje načelnik ali pa eden njegovih namestnikov, če so pa vsi ti zadržani, si izvoli občni zbor predsednika.

§ 15.

Društveni shodi.

Na javnih in nejavnih shodih, ki jih prireja društvo, predseduje načelnik ali njegov pooblaščenec.

§ 16.

Pravnoobvezne listine.

Pravnoobvezne listine podpisujeta skupno načelnik in en odbornik.

§ 17.

Prepiri.

Prepire iz društvenega razmerja razsoja neprizivno občni zbor.

§ 18.

Razglasila.

Vsa društvena razglasila so pravnoveljavna, ako so objavljena v društvenem glasilu.

§ 19.

Razhod društva.

Ako se društvo razide bodisi prostovoljno po sklepih občnega zbora, ali pa

vsled oblastvenega razpusta, pripade društveno premoženje Slov. Kršč. Soc. Zvezi, ki ga mora porabiti v Kmečke namene.

§ 20.

Zveza se lahko ustanovi, kadar pristopi pet okrajnih Kmečkih Zvez.

Slovanska knjižnica

6K M

B 702

66009490243

COBISS e

Mestna knjižnica Ljubljana

